

Narsee Monjee Educational Trust's
JAMNABAI NARSEE SCHOOL
Knowledge is Strength Supreme

PS

भाषागुरुजरी

Name: Pourrahan Sejpal:-)

Std.: 6 Div.: D Academic Year: 2025-2026

અનુક્રમણિકા

પ્રથમ સત્ર

ક્રમ	શીર્ષક	પૃષ્ઠ ક્રમાંક
1	નામ	1
2	સર્વનામ	3
3	વિરામચિહ્નો	5
4	ક્રિયાપદ - કાળ	7
5	વચન	9
6	બે અર્થવાળા શબ્દો	11
7	વાક્યપ્રકાર	13
8	શબ્દસમૂહ માટે એક શબ્દ	15
9	રૂઢિપ્રયોગો અને કહેવતો	17
10	અશુદ્ધ શુદ્ધ	19
11	પત્રલેખન	21
12	નિબંધ	25
13	ગદ્યખંડ 1-8	27 to 34
14	શબ્દસંપત્તિ	35

અનુક્રમણિકા

દ્વિતીય સત્ર

ક્રમ	શીર્ષક	પૃષ્ઠ ક્રમાંક
1	જાતિ	37
2	વચન	39
3	વિશેષણ	41
4	કાળ	43
5	ઉપસર્ગ - પ્રત્યય	45
6	વિભક્તિ પ્રત્યયો	47
7	અવ્યય	49
8	શબ્દસમૂહ માટે એક શબ્દ	51
9	બે અર્થવાળા શબ્દો	53
10	રૂઢિપ્રયોગો - કહેવતો	55
11	અશુદ્ધ શુદ્ધ	57
12	ચિત્રવાર્ણન	59
13	ગદ્યખંડ	61
14	શબ્દસંપત્તિ	69

૬૨

નિબંધલેખન

આપણે નિબંધ મુખ્ય ત્રણ ભાગમાં લખીએ છીએ.

૧. ભૂમિકા
૨. વિષયવિસ્તાર
૩. ઉપસંહાર

મુખ્ય નિયમો :

- પહેલાં વિષયને બરાબર સમજી લેવો.
- વિષયને સંબંધિત વિચારો રજૂ કરવા.
- નવા વિચારથી નવો ફકરો શરૂ કરવો.
- નાનાં વાક્યોમાં નિબંધ લખવો, વિષયને સંબંધિત રૂઢિપ્રયોગ અને કહેવત લખવાં.
- બોધ મળતો હોય એવા નિબંધમાં શીર્ષકને ધ્યાનમાં રાખીને બોધ લખવો.

શિયાળાની સવાર

- વિવિધ ઋતુઓ - અને દરેક ઋતુનું મહત્વ
- શિયાળામાં દિવસ નાનો અને રાત મોટી - સૂર્યોદય અને સૂર્યાસ્ત.
- શિયાળામાં સવારે કેવું વાતાવરણ હોય છે, ગામડામાં કેવું વાતાવરણ - લોકો કઈ રીતે કામે જાય છે...
- તમને શિયાળાની સવાર કેવી લાગે છે !
- કારણો

Name: _____ Div.: _____ Roll No.: _____

Name: Pourvahan Sejal Div.: 6D Roll No.: 31

ગદ્યખંડ - ૧

h o

નીચેનો પરિચ્છેદ વાંચી તેની નીચે આપેલા પ્રશ્નોના ઉત્તર ગુજરાતીમાં તમારા શબ્દોમાં લખો.

શહેરની બહાર એક મંદિર બની રહ્યું છે. અનેક મજૂરો પથ્થરો તોડી રહ્યા છે. ત્યાંથી પસાર થતા એક મુસાફરને જાણવાની ઈચ્છા થઈ કે અહીં શું બની રહ્યું છે. એટલે ઓળે એક મજૂરને પૂછ્યું, “તું શું કરી રહ્યો છે?” મજૂરે ગુસ્સે થઈને જવાબ આપ્યો, “જોતો નથી? રાજાએ પથ્થર તોડવાનો હુકમ કર્યો છે એટલે હું પથ્થર તોડું છું!” 1

મુસાફર થોડો આગળ વધ્યો. તેણે ત્યાં કામ કરતા બીજા એક મજૂરને પૂછ્યું: “તું શું કરી રહ્યો છે, ભાઈ?” (મજૂરે નિસાસો નાખીને પોતાના સાધનો બાજુમાં મૂક્યાં. એના ચહેરા પર નિરાશા દેખાતી હતી. દુઃખી થઈ તેણે મુસાફરને જવાબ આપ્યો, “બસ.... પેટ ભરવા માટે પથ્થર તોડું છું.” 2

બન્ને મજૂરો પાસેથી યોગ્ય જવાબ ન મળતાં મુસાફર આમતેમ જોવા લાગ્યો. શહેરના દરવાજા પાસે એક મજૂર મોજથી ગીત ગાગાણતો પથ્થર તોડી રહ્યો હતો. નવાઈ પામેલા મુસાફરે એની પાસે જઈ પૂછ્યું, “તું શું કરી રહ્યો છે?” મજૂરે હસીને, આકાશ તરફ નજર કરીને તેને પ્રેમથી જવાબ આપ્યો: “હું તો મારા ભગવાનનું મંદિર બનાવી રહ્યો છું.”

એક સરખું કામ કરતા ત્રણ મજૂરો, પાણ ત્રણેના વિચારો કેટલા અલગ ! ત્રીજા મજૂરને પોતાનું કામ કરવામાં કેવો આનંદ આવે છે ! તે પોતાના કામને ઉત્સવ ગણે છે. આ જ તો ખરી સાધના છે.

પ્રશ્નો :

૧. મંદિર ક્યાં બની રહ્યું હતું? મજૂરો શું કરતા હતા?
૨. પહેલા મજૂરે મુસાફરને શો જવાબ આપ્યો?
૩. બીજા મજૂરની શી હાલત હતી? તે શા માટે પથ્થર તોડતો હતો?
૪. ત્રીજા મજૂરે મુસાફરને શો ઉત્તર આપ્યો?
૫. આ ગદ્યખંડમાંથી તમે શું શીખ્યાં? જવાબ

Date: _____

Name: _____ Div.: 8D Roll No.: _____**ગદ્યખંડ - ૨**

નીચે આપેલો ગદ્યખંડ વાંચી પ્રશ્નોના જવાબ લખો.

1. (એક ગરીબ વિદ્યાર્થી હતો. તેની પાસે કૉલેજની ફી ભરવાનાં નાણાં નહોતાં.) શુ કરવું એ અંગે તે મૂંઝવાણમાં હતો. તેણે એ રકમ મેળવવા માટે ઘણા પ્રયત્નો કર્યા પણ તેને કોઈ પણ પ્રકારની સહાય ન મળી. અચાનક તેના મનમાં એક વિચાર આવ્યો. તેણે ભારતના તે વખતના રાષ્ટ્રપતિ ડૉ. રાધાકૃષ્ણનને પોતાની ફીના પૈસા ભરવા માટે પત્ર લખ્યો. તે પછી તે તેમના જવાબની રોજ રાહ જોવા લાગ્યો. પણ તેને કોઈ જવાબ ન મળ્યો. તેની આછીપાતળી આશા પણ તૂટી ગઈ. હવે તેની પાસે તેનું શિક્ષણ છોડવા સિવાય કોઈ માર્ગ ન રહ્યો. તે ભારે હૈયે આચાર્ય પાસે ગયો. તેણે તેમને કહ્યું: “સાહેબ, કૃપા કરીને રજિસ્ટરમાંથી મારું નામ કાઢી નાખો.”)

“શા માટે?” આચાર્ય પૂછ્યું.

“કારણ કે ફી ભરવા મારી પાસે પૈસા નથી.”

આચાર્ય તેનું નામ પૂછી કહ્યું: “તારે ચિંતા કરવાની જરૂર નથી. તારી પૂરેપૂરી ફીના પૈસા આપણા રાષ્ટ્રપતિએ ભરી દીધા છે.”

પ્રશ્નો :

૧. ગરીબ વિદ્યાર્થી મૂંઝવાણમાં કેમ હતો ?

૨. તેણે કોને પત્ર લખ્યો ?

૩. ગરીબ વિદ્યાર્થી શા માટે નિરાશ થઈ ગયો ?

૪. ગરીબ વિદ્યાર્થીએ આચાર્ય પાસે જઈને શું કહ્યું ?

રજિસ્ટરમાંથી કાઢી નાખો

૫. આ ગદ્યખંડને યોગ્ય શીર્ષક આપો.

my no

14/8/25

Date:

~~14/8/25~~

Name:

Pournnahan

Div.:

60

Roll No.:

31

ગધખંડ - ૩

નીચે આપેલો ગધખંડ વાંચી પ્રશ્નોના જવાબ લખો.

એક ચિત્રકાર હતો. એણે એકવાર પોતાના ચિત્રોનું પ્રદર્શન (Exhibition) રાખ્યું. એણે આર્ટ ગેલેરીના દરવાજા પાસે નોટિસ લગાવી કે (અહીં યોજાયેલ પ્રદર્શનનાં ચિત્રોમાં જે ભૂલો દેખાય તેને અહીં રાખેલી નોટમાં લખવી.)

(પ્રદર્શન જોવા આવનાર દરેક જણે બધાં ચિત્રોમાં કાંઈક ને કાંઈક ભૂલો કાઢી.) કોઈ એ ચિત્રના આકારમાં, કોઈ એ રંગોમાં, કોઈ એ ચિત્રના વિષય પર. આ બધું જોઈને ચિત્રકારની પત્ની રડવા લાગી. પાણ ચિત્રકાર તો હસતો હતો તેણે પત્નીને કહ્યું, “શાંતિ રાખ, થોડી રાહ જો.”

એક અઠવાડિયા પછી ચિત્રકારે બીજી નોટિસ મૂકી અને સાથે રંગ અને પીંછી મૂક્યાં અને નોટિસમાં લખ્યું કે, (આ ચિત્રોમાંથી એક પાણ ભૂલ જો કોઈ સુધારી આપે તો તેને સો ડોલરનું ઈનામ આપવામાં આવશે.)

(બીજું અઠવાડિયું વીતી ગયું પાણ કોઈ પાણ ભૂલ સુધારવા આગળ ન આવ્યું.) ત્યારે ચિત્રકારે તેની પત્નીને કહ્યું, (કોઈ પાણ કામમાં ભૂલ કાઢવી સહેલી છે પાણ સુધારવી મુશ્કેલ છે, માટે બીજાના કામમાંથી ભૂલો કાઢવા કરતાં તેની સારી બાબતને વખાણતાં શીખવું જોઈએ.)

પ્રશ્નો :

૧. ચિત્રકારે પ્રદર્શનની બહાર શું નોટિસ લખી ?
૨. ચિત્રકારની પત્ની કેમ રડવા લાગી ?
૩. ચિત્રકારે બીજી નોટિસ શું લખ્યું ? તેનું પરિણામ શું આવ્યું ?
૪. તમને આ ફ્કરામાંથી શું શીખવા મળ્યું ?

ગદ્યખંડ - ૪

નીચેનો પરિચ્છેદ વાંચી તેની નીચે આપેલા પ્રશ્નોના ઉત્તર ગુજરાતીમાં તમારા શબ્દોમાં લખો.

હવે તો હદ થઈ. સહન ન થયું ત્યારે નરમ, મુલાયમ રૂ જેવાં પોચાં વાદળોએ ભગવાનને કહ્યું,

“આ ઠીક નથી થતું.” વાદળના અવાજમાં ગુસ્સો હતો.

“શું થયું?” પ્રભુએ ભોળા ભાવે પૂછ્યું.

“તમે અમને પારકાં ગણો છો (સૂર્ય, ચંદ્ર, તારા, ફૂલ, પતંગિયાં, બધાંને તમે કેવા મજાના આકાર આપ્યા.) ક્યાંક તો રંગોની લહાણી કરી. ક્યાંક સુગંધના ઢગલા કર્યા, અમારા માટે શું કર્યું?” વાદળાં બોલ્યે જતાં હતાં. ³ “અમને તમે રૂપ, રંગ, કે આકાર ન આપ્યો. બસ કાળાં ને ધોળાં બનાવ્યાં, ઢગલો કરીને ફેંકી દીધાં.” વાદળાંએ વધુ ફરિયાદ કરી.

ભગવાને કહ્યું “તમે મને અને સૌને વહાલાં છો. લોકો, વૃક્ષો, ધરતી, પશુ, પંખી સો તમારી રાહ જુએ છે. સૌ તમારાં ગીત ગાય છે.”

P વાદળ સમજ્યાં, આંખમાં ખુશીના આંસુ આવ્યાં. વરસાદ વરસ્યો, ધરતીમાં સુગંધ આવી. મોર બોલ્યા, લોકો નાચ્યા, સૌ ખુશખુશાલ થઈ ગયાં.

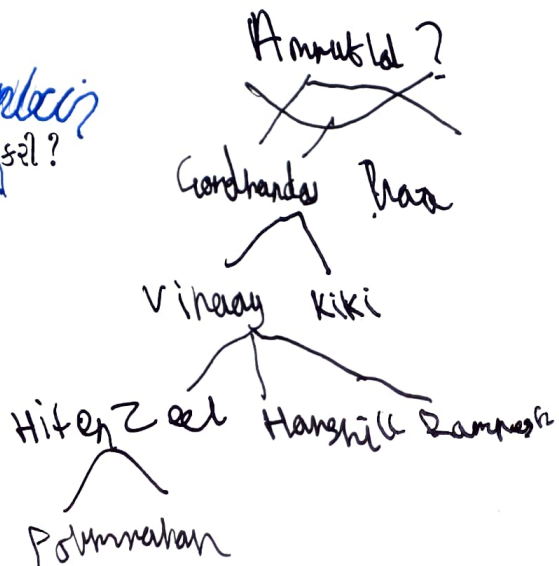
પ્રશ્નો:

૧. વાદળાં કેવાં હતાં, તેમણે કોની પાસે ફરિયાદ કરી?

૨. ભગવાને કોને કોને આકાર આપ્યા છે?

૩. વાદળોને શું નથી મળ્યું?

૪. કોણ કોણ વાદળોની રાહ જોતાં હોય છે?

ગદ્યખંડ - ૫

નીચે આપેલો ગદ્યખંડ વાંચી પ્રશ્નોના જવાબ લખો.

એક વિશાળ સરોવર હતું. સરોવરને કિનારે એક હંસ રહેતો હતો. તેને સરોવરમાં રહેતી માછલી સાથે દોસ્તી થઈ. એક દિવસ એક પારધી શિકારીએ જાળ નાખી આ હંસને પકડી લીધો. માછલીએ હંસને જાળમાં ફસાયેલો જોયો એટલે ઓળે પારધીને કહ્યું: “તું હંસને છોડી દે. હું તને એક મોતી લાવી આપીશ.” કારણ કે માછલી માનતી હતી કે મિત્ર દુઃખમાં હોય ત્યારે તેને મદદ કરવી જોઈએ. માછલીએ પારધીને મોતી આપ્યું. પારધીએ હંસને છોડી દીધો. તે પછી પારધીએ એક ઝવેરીને સો સોનામહોરોમાં એ મોતી વેચી નાખ્યું. ઝવેરીએ પારધીને કહ્યું કે જો તે આવું બીજું મોતી લાવી આપશે તો તે તેને પાંચસો સોનામહોરો આપશે. પારધી ફરી તે સરોવર કિનારે ગયો અને હંસને પકડી લીધો. માછલીએ તેને હંસને છોડી દેવાની વિનંતી કરી ત્યારે પારધીએ તેને પહેલાં જેવું જ બીજું મોતી લાવી આપવાનું કહ્યું.

માછલી કહે: “મેં તને પહેલાં કેવું મોતી આપ્યું હતું તે મને યાદ નથી. તું મને તે મોતી લાવીને બતાવી દે તો સારું.” પારધી જઈને પેલું મોતી લઈ આવ્યો અને માછલીને આપ્યું. માછલીએ કહ્યું: “તું હંસને છોડી દે. હું આવું જ મોતી લઈ આવું છું.” પારધીને હંસને છોડી દીધો. માછલી તો ગઈ તે ગઈ જ. તે પછી આવી જ નહીં. પારધી નિરાશ થઈને જતો રહ્યો. દોસ્તો, વધુ પડતો લોભ કરવા જઈએ તો આવી હાલત થાય. વળી માછલીની જેમ આપણે પણ મિત્ર દુઃખમાં હોય તો મદદ કરવી જોઈએ.

પ્રશ્નો :

૧. સૌથી પહેલાં માછલીએ પારધીને મોતી આપવાની વાત ક્યારે કરી ?
૨. પારધીએ એ મોતીનું શું કર્યું ?
૩. પારધી બીજી વાર સરોવર કિનારે શા માટે ગયો ?
૪. માછલીએ અંતમાં હંસને છોડાવવા શી યુક્તિ કરી ?
૫. આ ગદ્યખંડ પરથી તમે શું શીખ્યાં ? તમારા શબ્દોમાં લખો.

Date: _____

Name: _____ Div.: _____ Roll No.: _____

ગદ્યખંડ - ૬

નીચે આપેલો ગદ્યખંડ વાંચી પ્રશ્નોના જવાબ લખો.

એકવખત સ્વામી વિવેકાનંદ મુંબઈ-પુના રેલવેમાં પ્રથમ વર્ગમાં મુસાફરી કરી રહ્યા હતા. એ વખતે ડબ્બામાં હાજર રહેલ એક અંગ્રેજ વિવેકાનંદ સાંભળે તેમ બોલતો હતો : હવે તો બાવાઓ પણ પ્રથમ વર્ગમાં મુસાફરી કરે છે વગેરે વગેરે.

વચ્ચે લોનાવાલા સ્ટેશન આવતાં વિવેકાનંદને મળવા આવનાર એક ગૃહસ્થ સાથે તેમને પ્રભાવશાળી રીતે અંગ્રેજીમાં વાત કરતાં જોઈને પેલાં મુસાફરની આંખો ઉઘડી અને તેણે વિવેકાનંદની માફી માગી.

તેમણે કહ્યું, “મને ખોટું લાગ્યું નથી કેમ કે દરેક માણસ સામા માણસની પરીક્ષા પોતાની બુદ્ધિ અનુસાર કરતો હોય છે.”

પ્રશ્નો :

૧. સ્વામી વિવેકાનંદ કઈ રેલવેમાં અને કયા વર્ગમાં મુસાફરી કરી રહ્યા હતા ?
૨. અંગ્રેજ શું બોલતો હતો ?
૩. કોણે કોની માફી માગી ?
૪. સ્વામી વિવેકાનંદે અંગ્રેજને શો જવાબ આપ્યો ?
૫. આ ગદ્યખંડ પરથી તમે શું શીખ્યાં ?

ગદ્યખંડ - ૭

નીચેનો પરિચ્છેદ વાંચી તેની નીચે આપેલા પ્રશ્નોના ઉત્તર ગુજરાતીમાં તમારા શબ્દોમાં લખો.

અકબર બાદશાહ પોતાના દરબારીઓની બુદ્ધિને તપાસવા વિચિત્ર પ્રશ્નો પૂછતા. એક વાર રાજાએ દરબારીઓને પૂછ્યું, “આ શહેરમાં કેટલા કાગડા છે?” પ્રશ્નના ઉત્તર માટે રાજાએ દરેક દરબારી તરફ નજર કરી.

બરાબર એ જ સમયે હોશિયાર બીરબલ દરબારમાં દાખલ થયા. તેમણે દરબારીઓને શાંત ઊભેલા જોયા. તેઓ સમજી ગયા કે નક્કી રાજાએ કોઈ અઘરો પ્રશ્ન પૂછ્યો છે. બીરબલે રાજાને નમસ્કાર કર્યા. તેઓ પોતાની જગ્યાએ બેઠા. અકબર રાજાએ બીરબલને પ્રશ્ન કર્યો, “બીરબલ, આ શહેરમાં કેટલા કાગડા છે?” હાજરજવાબી બીરબલ તરત ઊભા થયા અને બોલ્યા, “બાદશાહ આ શહેરમાં પચાસ હજાર, ત્રણસો, વીસ કાગડા છે.”

“આ શહેરના કાગડાઓની આ સંખ્યા તું ખાતરીપૂર્વક કેવી રીતે કહી શકે છે, બીરબલ?” બાદશાહે આશ્ચર્યથી પૂછ્યું. બીરબલે જવાબ આપ્યો, “નામદાર, ખોટું લાગતું હોય તો કાગડાઓની ગણતરી કરાવી જુઓ. જો શહેરમાં પચાસ હજાર, ત્રણસો વીસ કરતાં વધુ કાગડા હોય તો સમજવું કે કેટલાક કાગડા બીજે ક્યાંકથી મિત્રો અને સંબંધીઓને મળવા આવ્યા છે.”

અકબર રાજાએ પૂછ્યું, “અને સંખ્યા ઓછી નીકળી તો?” બીરબલે હસીને કહ્યું, “નામદાર! એમાં શું? જો સંખ્યા ઓછી નીકળે તો સમજવું કે અહીંથી કેટલાક કાગડા તેમના મિત્રો અને સંબંધીઓને મળવા બહાર ગયા છે.” બીરબરની જવાબ સાંભળી અકબર રાજા ખુશ થઈ ગયા અને બોલ્યા, “શાબાશ! ખરેખર તું લાજવાબ છે!”

પ્રશ્નો:

૧. અકબર રાજાએ દરબારીઓને કયો પ્રશ્ન પૂછ્યો?
૨. રાજાના પ્રશ્નનો બીરબલે શો જવાબ આપ્યો?
૩. કાગડાઓની સંખ્યા શહેરમાં વધારે હોય તો? તે પ્રશ્નનો બીરબલે શો જવાબ આપ્યો?
૪. કાગડાઓની સંખ્યા શહેરમાં ઓછા થવાનું કારણ શું હોય શકે?
૫. આ ગદ્યખંડને યોગ્ય શીર્ષક આપો.

Date: _____

Name: _____ Div.: _____ Roll No.: _____

ગદ્યખંડ - ૮

નીચેનો પરિચ્છેદ વાંચી તેની નીચે આપેલા પ્રશ્નોના ઉત્તર ગુજરાતીમાં તમારા શબ્દોમાં લખો. આપણી ખાવાપીવાની આદતને લગતી થોડી વાતો કરીએ તો સ્વાદ માટે જમવાનું ન જમતા, શાંતિથી ધીમે ધીમે આવીને ખાવું આ નિયમ યાદ રાખી આ રીતે જમવાની આદત પાડવી. ભૂખ વગર કંઈપણ ખાવું નહિં. મસાલાવાળી વસ્તુઓ, વધારે પડતી મીઠાઈઓ અને તળેલી ચીજો ઓછી ખાવી જોઈએ. શાકભાજી અને ફળો વધારે ખાવા. સવારે જમીને છાશ પીવાની આદત આપણી પાચનક્રિયા માટે સારી છે. પેટ ભરાય ગયા પછી પણ ખાવું અને વધારે પડતું ખાવાથી પેટની તકલીફ વધી જાય છે. સ્વાદિષ્ટ વસ્તુઓ પણ આપણે પ્રમાણસર ખાવી.

પ્રશ્ન

૧. આપણે કયો નિયમ યાદ રાખવો જોઈએ ?
૨. કઈ વસ્તુઓ આપણે વધારે ખાવી જોઈએ ?
૩. કઈ આદત આપણી પાચનક્રિયાને સારી બનાવે છે ?
૪. કેવી ચીજો ઓછી ખાવી જોઈએ ?
૫. આ ગદ્યખંડ પરથી આપણે શું શીખ્યાં ?

શબ્દસંપત્તિ

૧. અચરજ - નવાઈ	૧૬. ધડ - શરીર
૨. આઘું - દૂર	૧૭. ભાવ - લાગણી
૩. આજ્ઞા - હુકમ	૧૮. નિર્ધન - ગરીબ
૪. ઉઘાડું - ખુલ્લું	૧૯. પદ્ધતિ - રીત
૫. ઉદાસ - ગમગીન, હતાશ	૨૦. પ્રારંભ - શરૂઆત
૬. કંઠ - અવાજ, ગળું	૨૧. પ્રકૃતિ - કુદરત, સ્વભાવ
૭. ગુનો - વાંક, દોષ	૨૨. દીઠી - જોઈ
૮. ગર્ભશ્રીમંત - જન્મથી જ પૈસાદાર	૨૩. ભાળવું - જોવું
૯. જિજ્ઞાસા - જાણવાની ઈચ્છા	૨૪. મન - હૈયું, ચિત્ત
૧૦. ચહેરો - મોઢું, મોં	૨૫. રાણા - રાજા
૧૧. ચિંતા - ફિકર, મૂંઝવાણ	૨૬. માંદું - બીમાર
૧૨. જાત્રા - યાત્રા	૨૭. મીઠાઈ - મિષ્ટાન્ન
૧૩. દુર્જન - ખરાબ માણસ	૨૮. વન - જંગલ, અરણ્ય
૧૪. દુર્ઘટના - અકસ્માત	૨૯. વેદના - પીડા
૧૫. બચપણ - બાળપણ	૩૦. સુંવાળું - લીસ્સું

Date: _____

Name: _____ Div.: _____ Roll No.: _____

નીચે આપેલા શબ્દોનો ઉપયોગ કરી વાક્ય બનાવો.

૧. પ્રકૃતિ

૨. ગુનો

૩. ચિંતા

૪. દુર્ઘટના

૫. પ્રારંભ

૬. વન

૭. મન

૮. વેદના

૯. આઘું

૧૦. મીઠાઈ

Name: _____

Jounhehan

Div.: 60

Roll No.: 31

વચન

નીચેના શબ્દોનાં વચન બદલો.

નંબર	એકવચન	બહુવચન
૧.	ફૂલ	ફૂલો
૨.	માણસ	માણસો
૩.	ઝાડ	ઝાડો
૪.	પર્વત	પર્વતો
૫.	તળાવ	તળાવો
૬.	નારી	નારીઓ
૭.	ચોપડી	ચોપડીઓ
૮.	પુસ્તક	પુસ્તકો
૯.	શાળાં	શાળાઓ
૧૦	તેલ	તેલ
૧૧.	સાકર	સાકર
૧૨.	બંગડી	
૧૩.	બકરી	
૧૪.	પ્રાણી	
૧૫.	પતંગિયું	
૧૬.	છાપડું	
૧૭.	જીવડું	
૧૮.	સીડી	
૧૯.	ચમચી	
૨૦.	સસલું	

Date: _____

Name: _____ Div.: _____ Roll No.: _____

નીચે લીટી દોરેલા શબ્દોનાં વચન બદલી વાક્ય ફરીથી લખો.

૧. માણસ રસ્તો સરસ રીતે સાફ કરે છે.૨. મારી માતાએ મને વાર્તાનું પુસ્તક ભેટ આપ્યું.૩. રહેમાનચાચાએ બકરી પાળી હતી.૪. રમા પાસે લાલ બંગડી છે.૫. સસલું ગાજર ખાતું હતું.૬. પરીક્ષામાં આ વિદ્યાર્થીને ઇનામ મળ્યું છે.૭. શિક્ષક માટે બાળક ફૂલ લાવ્યું.૮. મેં ગાયને રોટલી ખવડાવી.૯. જોરથી પવન વાયો અને ઝૂંપડાનું છાપરું ઊડી ગયું.૧૦. આશા બજારમાં તેલ લેવા જાય છે.

ગદ્યખંડ ૧

પાટણનો સોલંકી સિદ્ધરાજ ગુજરાતનો રાજવી ગણાય છે. એની માતા મીનલદેવી ધર્મનિષ્ઠ સ્ત્રી હતી.

એકવાર મીનલદેવી સોમનાથની જાત્રાએ જવા નીકળી હતી. રસ્તામાં એને કેટલાક સાધુઓ મળ્યા. સાધુઓએ કહ્યું કે અમે ભગવાન સોમનાથનાં દર્શન કરવા ગયા હતા, પણ મંદિરમાં ભગવાનનાં દર્શન કરવા માટે વેરો ભરવો પડે છે. અમે સાધુ, અમારી પાસે પૈસા ક્યાંથી હોય ? અમે વેરો ન ભરી શક્યા એટલે અમારે દર્શન કર્યા વિના જ પાછા ફરવું પડ્યું.

આ સાંભળી મીનલદેવીની આંખો ભીની થઈ, તે ત્યાંથી જ પાછી ફરી. તેણે સિદ્ધરાજને કહ્યું : 'હું રાજમાતા, અને આ બધી મારી રૈયત. મારી રૈયતને જો ભગવાનનાં દર્શન ન થઈ શકતાં હોય તો હું ક્યા મોંએ ભગવાનનાં દર્શન કરવા જાઉં ? ભગવાનનાં દર્શન કરવાના પૈસા લેવાય જ નહિ !'

આ મંદિરના વેરાની આવક બોતેર લાખની હતી, પણ માતાની આજ્ઞા થતાં સિદ્ધરાજે જ કાણે વેરો માફ કરી નાખ્યો.

મીનલદેવી રાજમાતા હતી, સાથે રૈયતની પણ માતા હતી. માતા હતી તે જેવી તેવી નહિ. ધોળકામાં એ તળાવ બંધાવતી હતી. તળાવને બરાબર ગોળ બનાવવું હતું, પણ વચમાં એક બાઈનું ઘર નડતું હતું, મીનલદેવીએ મોંમાગ્યા પૈસા લઈ એ ઘર આપવા બાઈને કહ્યું, પણ બાઈએ ધરા ના પાડી એ જમાનામાં સિદ્ધરાજ જેવા દિગ્વિજયી રાજાની માતાને એક સાધારણ સ્ત્રી આવું કહી શકતી હતી ! મીનલદેવીએ સત્તા ન વાપરી એણે બાઈનું ઘર જેમનું તેમ રાખ્યું, તળાવ ભલે ખાંચાવાળું થયું !

આનું નામ રાજમાતા; આનું નામ ગૂર્જરમાતા.

પ્રશ્નો

૧. પાટણના રાજા અને રાજમાતાનાં નામ આપો.
૨. સોમનાથની યાત્રાએથી રાજમાતા પાછી કેમ ફરી ? તેનું શું પરિણામ આવ્યું ?
૩. રાજમાતાને ક્યાં અને કેવું તળાવ બંધાવવું હતું ?
૪. રાજમાતા રૈયતની સાચી માતા હતી. આ કથન સમજાવો.
૫. આ ગદ્યખંડને યોગ્ય શીર્ષક આપો.

Done

Date: _____

Name: _____ Div.: _____ Roll No.: _____

ગદ્યખંડ ૨

વિલાયતમાં એક મહાન સંગીતકાર થઈ ગયો. તેનું નામ માર્કલ ટીલસન થૉમસ. એના સંગીત પર સૌ ફ્રીદા હતા. આ સફળતાથી એ ફુલાઈને ગર્વિષ્ઠ બની ગયો અને હાથ નીચેના માણસોની તથા બીજાઓની સાથે તોછડાઈથી વર્તવા લાગ્યો.

એ જોઈ એની માતાને ખૂબ દુઃખ થયું. પુત્રની સિદ્ધિઓનો એને ગર્વ હતો, પણ પુત્રની રીતભાત એને શરમાવા જેવી લાગતી હતી. તેથી એક દિવસ એણે પુત્રને કહ્યું: દીકરા, તું સંગીતનો ખાં છે એ ખરું, પણ એ તો ઈશ્વરી બક્ષિસ છે. ઈશ્વરી બક્ષિસને તારી અંગત કમાણી સમજી તું એનો અહંકાર કરે અને બીજાઓનો તિરસ્કાર કરે એ તને શોભતું નથી માણસે પહેલાં સારા માણસ થવું જોઈએ, પછી બીજું બધું. ભગવાને તને સંગીતની બક્ષિસ દેવાને લાયક ગણ્યો એનો અર્થ એ નથી કે તારે સારા માણસ ન થવું. ઊલટું, સારા માણસ થઈને તારે દેખાડી આપવું જોઈએ કે ઈશ્વરી બક્ષિસને તું લાયક છે !

માતાના આ શબ્દોની પુત્ર પર ખૂબ સારી અસર થઈ ; એનું આખું જીવન બદલાઈ ગયું.

કેટલી બધી શક્તિ છે માતાની એક નાની શી ટકોરમાં ! કેટલાયે મહાન પુરુષોના જીવનમાં આપણને આવો ચમત્કાર જોવા મળે છે.

પ્રશ્નો

૧. વિલાયતમાં સૌ કોના સંગીત પર ફ્રીદા હતા ?
૨. તેની માતાને શા માટે દુઃખ થયું ?
૩. માતાએ પુત્રને શું સમજાવ્યું ?
૪. આ પરિચ્છેદને શીર્ષક આપો.
૫. આ ગદ્યખંડ પરથી તમને શું શીખવા મળ્યું ?

Done

Date: _____

Name: _____ Div.: _____ Roll No.: _____

ગદ્યખંડ ૩

નજીકમાં માણસની વસ્તી નથી એવા ગાઢ બિહારમાં જંગલની મધ્યમાં અઢાર ફૂટ લાંબી અને ચૌદ ફૂટ પહોળી એવી લાકડાની નાની કોટડીમાં તા ૧૨-૨-૧૮૦૮ના રોજ અમેરિકાના રાષ્ટ્રપતિ અબ્રાહમ લિંકનનો જન્મ થયો હતો. માન્યામાં ન આવે એવી આ વાત છે, પણ સાચી છે. આજે એ દિવસ અમેરિકાના ઇતિહાસમાં મહત્વનો ગણાય છે અને એ કોટડી અમેરિકાનું તીર્થસ્થળ બની ગઈ છે.

લિંકનના પિતા સુથાર હતા; તેઓ ખેતી પણ કરતા; પણ પેટગુજારા જેટલું કમાઈ શકતા નહિ. લિંકનની માતા નાન્સી ખૂબ મહેનતુ સ્ત્રી હતી. એ ભણતરનું મહત્વ સમજતી હતી. એને પોતાને લખતાંવાંચતાં આવડતું હતું અને એની પાસે કેટલીક ચોપડીઓ પણ હતી. પોતાના રહેઠાણથી ચાર માઈલ પર કોઈકે શાળા ખોલી છે એવું જાણ્યું કે ઓળે લિંકનને અને એની નાની બહેનને ત્યાં ભણવા મોકલવા માંડ્યાં. છોકરાં જંગલમાં થઈને ચાલતાં જાય અને આવે પણ શાળા કેવળ નામની હતી. એકાદ ફૂટેલી ચોપડી માસ્તર પાસે હતી તે બધાએ વારાફરતી વાંચવાની, બાકી મોઢે ભણવાનું. પણ લિંકન થોડા જ મહિનાઓમાં લખવા-વાંચવાનું શીખી ગયો.

હજી તો લિંકન સાત વરસનો હતો, ત્યાં બાપે આ જંગલમાંથી ડેરા ઉઠાવી દૂરના બીજા જંગલમાં જઈને વસવાટ કર્યો. બાપની ઈચ્છા લિંકનને અહીં ખેતીના કામમાં જોડી દેવાની હતી, તેથી તેણે કુહાડો ચલાવી ઝાડ કેમ કાપવાં તથા રીંછ જેવાં જંગલી જાનવરોનો સામનો કેમ કરવો તે એને શીખવ્યું.

પ્રશ્નો

૧. અમેરિકાના રાષ્ટ્રપતિનું નામ આપો.
૨. તેમનો જન્મ ક્યાં અને ક્યારે થયો ?
૩. લિંકનનાં માતાપિતા વિશે માહિતી આપો.
૪. લિંકનની માતાએ બાળકોને ક્યાં ભણાવા મોકલ્યાં ? એ શું બતાવે છે ?
૫. લિંકનની શાળા કેવી હતી ?
૬. પિતાએ લિંકનને શું શીખવ્યું ? શા માટે ?

Done

ગદ્યખંડ ૪

ચારે બાજુ મોગલોની ફેજો ફરતી હતી. કઈ ઘડીએ હલ્લો થાય તે કહેવાય નહિ. એવે વખતે માતા જીજ્ઞાબાઈએ શિવનેરીના કિલ્લામાં ઈ.સ. ૧૬૨૭ માં એક બાળકને જન્મ આપ્યો. એ બાળક તે શિવાજી. માતા રોજ બાળકને રામાયણ-મહાભારતની વાતો કહેતી. રામ, લક્ષ્મણ, ભીમ, અર્જુન, લવ-કુશ અને અભિમન્યુ વગેરેનાં પરાક્રમોની વાતો સાંભળી બાળક શિવાજીને એવાં પરાક્રમો કરવાનું મન થતું અને એ બોલી ઊઠતો : 'હું પણ એવો પરાક્રમી થઈશ.' માતા બાળકને છાતીએ ભીડી કહેતી : 'પ્રભુ એ દિવસ વહેલો લાવે ! હું એ દિવસ જોવા જ જીવું છું.'

અને માતાએ એ દિવસ જોયો. પુત્ર શિવાજી પરદેશી સત્તાની સામે લડનારો મહાવીર થયો - છત્રપતિ શિવાજી નામે જગપ્રસિદ્ધ થયો.

શિવાજીનાં આ પરાક્રમોમાં માતાની પ્રેરણા કેવી રીતે કામ કરતી હતી તેનું એક દૃષ્ટાંત જોઈએ. એક વાર માતાએ શિવાજીને કહ્યું : 'દીકરા, પેલો કોંડાણાનો કિલ્લો હજી દુશ્મનના હાથમાં છે તે મને ખૂંચે છે.'

માતાના મનની વાત શિવાજી સમજી ગયા પણ એ કિલ્લો ખૂબ મજબૂત હતો, ઊંચા પહાડ પર હતો અને મોટા સૈન્યથી રક્ષાયેલો હતો. પણ માતાની ઈચ્છા એટલે માતાની આજ્ઞા. માતાની આજ્ઞાનો અનાદર કેમ થાય ? તરત જ એ કિલ્લો જીતવા શિવાજીએ વીર તાનાજીને મોકલ્યો. એ દિવસે તાનાજીને ઘેર એના દીકરાનાં લગ્ન હતાં, પણ 'પહેલાં લગ્ન કોંડાણાનાં, પછી દીકરાનાં !' કહીને એ કિલ્લો જીતવા ઉપડયો અદ્ભુત પરાક્રમ કરી એ કિલ્લો ઓળે જીત્યો, પણ યુદ્ધમાં એ મરાયો. શિવાજીથી બોલાઈ ગયું : 'ગઢ આવ્યો પણ સિંહ (તાનાજી) ગયો !' કોંડાણાના કિલ્લાનું નામ હવે સિંહગઢ પડ્યું.

શિવાજીએ કિલ્લો માતાને અર્પણ કર્યો. માતાના હર્ષનો અને ગર્વનો પાર ન રહ્યો.

આવું છે માતાએ દીધેલા સંસ્કારનું અને માતાની પ્રેરણાનું બળ !

પ્રશ્નો

૧. શિવાજીની માતાનું નામ શું હતું ?
૨. શિવાજીનો જન્મ ક્યાં અને ક્યારે થયો ?
૩. માતા શિવાજીને કોની વાતો કહેતી ? શિવાજી પર તેની શી અસર થઈ ?
૪. માતાની કઈ ઈચ્છા શિવાજી સમજી ગયા ?
૫. કિલ્લો જીતવા શિવાજીએ કોને મોકલ્યો ? શું બોલીને તે કિલ્લો જીતવા ઉપડયો ?
૬. આ ગદ્યખંડને યોગ્ય શીર્ષક આપો.

Done

Date:

2/3/24

Name:

Pourrahan

Div.:

6D

Roll No.:

31

ગદ્યખંડ ૫

અમેરિકાના ભૂતપૂર્વ રાષ્ટ્રપતિ આઈઝનહોવરની આ વાત છે. તેઓએ પોતાની ઑફિસના શૉકેસમાં એક ઝાડુ મૂકી રાખેલું! જોનારને આશ્ચર્ય થાય અને પ્રશ્ન થાય કે રાષ્ટ્રપતિ શૉકેસમાં કોઈ કલાત્મક શિલ્પને બદલે ઝાડુ કેમ મૂકી રાખે છે? કોઈએ પૂછતાં આઈઝનહોવરે ખુલાસો કર્યો કે: 'તમને અચરજ થાય તે સ્વાભાવિક છે. પણ આ ઝાડુ મને મળેલી અણમોલ ભેટ છે. રાષ્ટ્રપતિપદની ચૂંટણીમાં મેં ભાષણોમાં કહેલું કે મને જો તમે ચૂંટી કાઢશો તો દેશમાં વ્યાપેલી ગંદકી અને બદબૂ સારૂ કરી દેશને સ્વચ્છ અને સુંદર બનાવીશ. ચૂંટણી જીત્યા પછી મને જે ભેટો મળી તેમાં એક પાર્સલમાં આ ઝાડુ અને મારા વચનની યાદ અપાવતો એક પત્ર હતો! ઝાડુ અને એ પત્ર હાથમાં લેતા મારું મન અતીતમાં ડૂબી ગયું. મને થયું મારે મારા વચનનું પાલન કરવું જોઈએ. તેની યાદ મને સતત રહે તે માટે મારી સામે જ આ ઝાડુ મૂકી રાખ્યું છે!'

પ્રશ્નો

૧. અમેરિકાના કયા રાષ્ટ્રપતિની આ વાત છે? એમણે પોતાની ઑફિસમાં શું મૂક્યું હતું?
૨. ચૂંટણી વખતે એમણે શું કહ્યું હતું?
૩. એમને ઝાડુની ભેટ કેમ મળી હતી?
૪. રાષ્ટ્રપતિએ ઝાડુ જોઈને કઈ વાત યાદ રાખવાનું નક્કી કર્યું?
૫. આ ગદ્યખંડને યોગ્ય શીર્ષક આપો.

ગદ્યખંડ ૬

જાપાનના શહેરની લોકલ ટ્રેનમાં ભીડ તો આપણે ત્યાં થાય છે એના જેવી જ ; પણ લોકો ઘણા શિસ્તવાળા. ગાડી આવે ત્યારે તેમાં ચડનારા પ્લેટફોર્મ પર હારબંધ ઊભા જ હોય. ઊતરનારા ઊતરી જાય પછી નવા મુસાફર ચડે, દરવાજો બંધ થાય પછી જ ગાડી ઊપડી શકે, એવી યાંત્રિક ગોઠવણી.

સાકાઈથી ઓસાકા જવા હું લોકલમાં ચડ્યો. ડબ્બામાં છત પરથી લટકતાં કડાં પકડીને પચ્ચીસથી ત્રીસ જણા ઊભા હતા. એક બેઠક ખાલી પડી હતી. ‘કોઈ કેમ બેસતું નથી ?’ મેં સાથેના મિત્રને પૂછ્યું. તેણે સમજાવ્યું કે ‘જેટલા ઊભા છે તે સૌને બેસવું તો છે પણ ખાલી બેઠક એક જ છે. તેથી બધા વિચાર કરે છે કે બેઠક મને નહીં પણ કોઈ બીજાને મળવી જોઈએ. માટે સૌ ઊભા છે.’ બીજાને સગવડ પહેલાં મળવી જોઈએ, એ ભાવના માત્ર રેલગાડીમાં જ નહીં પણ જીવનના બીજા ઘણા વ્યવહારોમાં મેં જોઈ.

પ્રશ્નો :

૧. જાપાનના લોકો શિસ્તવાળા છે એમ શા પરથી કહી શકાય ?
૨. ખાલી બેઠક હોવા છતાં સૌ કેમ ઊભા હતા ?
૩. લેખકે જાપાનમાં કઈ ભાવના ક્યાં ક્યાં જોઈ ?
૪. તમે આ પરિસ્થિતિમાંથી શું શીખ્યા ?
૫. આ ગદ્યખંડને યોગ્ય શીર્ષક આપો.

ગદ્યખંડ ૭

ભારતીય સંસ્કાર, સંસ્કૃતિ, સાહિત્ય અને કલાજગત માટે ૭ મે ૧૮૬૧ નો દિવસ મહત્વનો મનાયો છે. એ દિવસે બંગાળમાં માતા શારદામણિ અને પિતા દેવેન્દ્રનાથના આંગણે પુત્રજન્મ થયો. એ પુત્ર એટલે કવિ રવીન્દ્રનાથ ટાગોર. એમના પૂર્વજોની મૂળ અટક તો બેનરજી. અંગ્રેજ રાજ્ય અમલ દરમ્યાન તેમના પરિવારને ઠાકુરનો ઈલ્કાબ આપવામાં આવ્યો હતો. ઠાકુરમાંથી પછી ટાગોર અટક પ્રચલિત થઈ.

રવીન્દ્રનાથ ટાગોરે 'માનસી' કાવ્યસંગ્રહ પ્રકટ કર્યો ત્યાં સુધી ભારતીય કવિ તરીકે એમને કોઈ ઓળખ મળી નહોતી. એમની કાવ્યકૃતિ 'ગીતાંજલિ' ને યુરોપનું નોબલ પારિતોષિક પ્રાપ્ત થતાંની સાથે જ તેઓ બંગાળ કે ભારતના જ નહીં પણ વિશ્વના મહાન કવિ તરીકે માનપાન અને સ્થાન પામ્યા.

રવીન્દ્રનાથ ટાગોરનું વ્યક્તિત્વ સાદગીપૂર્ણ છતાંયે ભારતીય ઋષિ જેવું આકર્ષક. એમના વ્યક્તિત્વ જેવી જ તેમની કવિતા પણ સાદી, સરળ, સ્વાભાવિક છતાં ઊંડા તત્ત્વજ્ઞાનથી ભરપૂર છે. રાધાકૃષ્ણનો વૈષ્ણવભાવ અને કૃષ્ણ માટેનો તલસાટ તેમાં જોવામાં આવે છે. એમનાં ગીતોમાંથી ઊંડી સંવેદનશીલતા, અનેરી કલ્પનાઓ અને તાજગીનું સૌંદર્ય જાણે કે સાદ પાડી ઊઠે છે. આપણું રાષ્ટ્રગીત 'જન ગણ મન' અને 'સોનાર બાંગલા' તેમની સુપ્રસિદ્ધ રચનાઓ છે.

'ગીતાંજલિ' મૂળ બંગાળી ભાષામાં છે. ૭મી મે ૧૮૯૨ના રોજ લંડન જતાં ટાગોરે તેનો અંગ્રેજી ભાષામાં અનુવાદ કરલો. બ્રિટીશ પત્રકાર સર વિલિયમ રોથેન્સ્ટેઈને તે જોવા મળતાં તેમણે ટાગોરની ઓળખાણ પ્રસિદ્ધ સર્જક ડબલ્યુ. બી. યીટ્સ સાથે કરાવી. તે પછી યીટ્સની પ્રસ્તાવના સાથે અંગ્રેજી 'ગીતાંજલિ'નું પ્રકાશન થયું અને નોબેલ પુરસ્કાર મળતાં જ ટાગોરનું નામ દુનિયાભરમાં જાણીતું થયું. આ પુરસ્કાર મેળવનારા તેઓ સૌ પ્રથમ એશિયા ખંડથી હતા. ૨૮ જાન્યુઆરી ૧૯૧૪ના દિને બંગાળના ગવર્નર લોર્ડ કારમાઈકલ દ્વારા ખાસ સમારંભમાં તેમને નોબેલ પુરસ્કાર આપવામાં આવ્યો.

પ્રશ્નો :

૧. રવીન્દ્રનાથ ટાગોરનાં માતાપિતાનાં નામ આપો.
૨. તેમની મૂળ અટક કઈ હતી ? પાછળથી કઈ બની ? શા માટે ?
૩. તેઓ તેમની કઈ કાવ્યકૃતિને કારણે વિશ્વભરમાં જાણીતા થયા ?
૪. તેમની કાવ્યશક્તિનો પરિચય આપો.
૫. આ ગદ્યખંડને યોગ્ય શીર્ષક આપો.

ગધખંડ ૮

મેડિકલ કૉલેજના એક વર્ગમાં પ્રોફેસર વ્યાખ્યાન આપી રહ્યા હતા. તેમણે કહ્યું: “ડૉક્ટર બનવા માટે તમારે બે શક્તિની ખાસ જરૂર છે. : એક છે નિરીક્ષણશક્તિ અને બીજી છે સહનશક્તિ. દવાઓની ગંધથી તમારે નાક-મોં સંકોડવાનાં નથી.”

એમ કહી તેમણે કહ્યું: “હવે એ જ વાત આપણે રૂબરૂ જોઈએ. આ ગંદા પાણીને હું ચાખી જોઉં છું. એ જ રીતે દરેક વિદ્યાર્થી ચાખી જુએ.”

પ્રોફેસર પોતાના હાથની એક આંગળી બોળી અને પાણી ચાખી જોયું.

એનું નિરીક્ષણ કરી વિદ્યાર્થીઓએ મોં બગાડી આંગળી ડુબાડી એ ગંદું પાણી ચાખી જોયું.

બધાંના મોઢાં એકદમ ચઢી ગયાં. બધાનો વારો પતી જતાં પ્રોફેસરે કહ્યું: “તમે બધા એક ગુણમાં નિપુણ છો. ગંધ માટેની તમારી શક્તિ પ્રશંસનીય છે. એ બદલ તમને અભિનંદન. પણ બીજી શક્તિ એટલે કે નિરીક્ષણશક્તિ તમારાં કોઈનામાં નથી. મેં એક આંગળી આ ગંદા પાણીમાં બોળી અને બીજી આંગળી ચાખી જોઈ હતી. જ્યારે તમે જે આંગળી પાણીમાં બોળી એ જ ચાખી લીધી...”

વિદ્યાર્થીઓનાં મોઢાં જોવા જેવાં હતાં.

પ્રશ્નો:

૧. પ્રોફેસર વિદ્યાર્થીઓને શું કરવા કહ્યું ?
૨. પ્રોફેસર પ્રત્યક્ષ પ્રયોગ કરતી વખતે શું કર્યું ?
૩. ડૉક્ટર બનવા માટે કઈ બે શક્તિની જરૂર છે ?
૪. પાઠમાં વપરાયેલા અંગ્રેજી શબ્દોની નોંધ કરો.
દા. ત. મેડિકલ
૫. પ્રોફેસર વિદ્યાર્થીઓને અભિનંદન શા માટે આપ્યા ?
૬. વાક્યમાં વાપરો.
૧) મોં ચઢી જવું. ૨) મોઢું જોવા જેવું થવું.

શબ્દ ભંડાર

૧. જ્યોતિ = પ્રકાશ	૧૬. પ્રલય = વિનાશ
૨. તિરસ્કાર = ધિક્કાર	૧૭. પ્રશંસા = વખાણ
૩. તૃષ્ણા = તરસ	૧૮. પ્રભાત = વહેલી સવાર
૪. તેજસ્વી = તેજવાળું	૧૯. પ્રવીણ = હોશિયાર
૫. દુર્ગ = કિલ્લો	૨૦. પ્રીતિ = પ્રેમ
૬. જીર્ણ = ઘસાઈ ગયેલું	૨૧. શ્રોતા = સાંભળનાર
૭. હસ્ત = હાથ	૨૨. શ્રીફળ = નાળિયેર
૮. દૈવી = દેવતાઈ	૨૩. કુસુમ = ફૂલ
૯. શ્રીમંત = અમીર	૨૪. મનોરંજન = આનંદ લેવો તે
૧૦ શય્યા = પથારી	૨૫. મેઘ = વાદળ, વરસાદ
૧૧. વસુધા = પૃથ્વી	૨૬. શ્રેષ્ઠ = સૌથી સારું
૧૨. કિંતુ = પરંતુ	૨૭. શ્રેણિ = પંક્તિ
૧૩. ભાગ્ય = નસીબ	૨૮. લૂણ = મીઠું, નમક
૧૪. મૃદુ = કોમળ	૨૯. વાધ = વાજિંત્ર
૧૫. સખ્ય = મિત્રતા	૩૦. લઘુ = નાનું

Date: _____

Name: _____ Div.: _____ Roll No.: _____

નીચે આપેલા શબ્દોના વાક્યો બનાવો.

૧. જ્યોતિ : _____

૨. પ્રીતિ : _____

૩. શ્રીમંત : _____

૪. ભાગ્ય : _____

૫. શ્રોતા : _____

૬. કુસુમ : _____

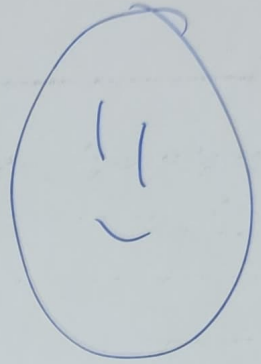
૭. શ્રીફળ : _____

૮. પ્રભાત : _____

Pourrahan

SEJPAL

VI - D

Roll No: 31

Narsee Monjee Educational Trust's
JAMNABAI NARSEE SCHOOL

Narsee Monjee Bhavan, Narsee Monjee Marg, N. S. Road No. 7,
J.V.P.D. Scheme, Vile Parle (W), Mumbai 400 049.

Tel.: +91 22 6915 7575 / 6915 7576 Website: www.jns.ac.in